BSA BLADET

ÅRGÅNG 38 – NR 1 2021

Svenska BSA Klubben

www.bsaoc.org

INNEHÅLL

Vid Styret	3
JANTU BSA på Backamo	4-6
Plus eller minus-jord?	7-9
Tips för ekring av hjul	10-14
BSA klubbens årsmöte 2021	14
BSA klubbens årsberättelse	15-16
BSA B50 test från MC-Nytt 1973	17-22
MHRF informerar, december 2020 och mars 2021	23-28
Vägvisaren	29
Boktipset	30-31
Regalia	32
Klubbinfo – Styrelse & Lokalavdelningar	33-34
Säljes & Köpes	35
Träffkalendern	35

Skriv till BSA Bladet

BSA Bladet görs inte bara av en redaktion, det är du som medlem som är den viktigaste bidragsgivaren till BSA Bladet. Berätta om dina utflykter på BSA:n, renoveringen eller något annat som hör till BSA intresset.

Har du en bild också så är det ännu bättre.
Vi lånar gärna också broschyrer eller annat BSA material. Vi fotograferar av eller scannar dessa på ett sätt som inte skadar ditt material. Insänt material återsänds en tid efter utgivningen förutsatt att avsändarens adress är uppgiven.

Du får gärna sända material digitalt alltså via e-mejl. Tänk på att vi behöver högupplösta bilder om du fotograferar med en digitalkamera, vi önskar en upplösning på 300 dpi, i denna upplösning är en digitalbild några MB stor.

Det lönar sig att skriva till BSA Bladet.
Bidragen skall vara av intresse för BSA ägaren. Egen text och bild premieras högre än enbart bild. Texten skall vara av sådan längd att den inte kan anses som ren bildtext. Originallitteratur såsom broschyrer, handböcker mm är mycket välkommet.
Redaktionen utser ett insänt bidrag per nummer till ”bästa bidrag” som belönas med en trevlig BSA-relaterad gåva, värd 200:-.
Övriga insända bidrag får som premie en fin BSA penna, så länge dessa räcker och som endast kan fås på detta sätt. Se bild sid 30!
Sänd ditt bidrag till:
BSA Bladet, Brännarns väg 15, 432 76 Tvååker,
eller maila till bsabladet@bsaoc.org.
Glöm inte att skriva din postadress så att vi kan sända din premie!

Presstopp 2021

17 april
21 augusti
30 oktober

JANTU BSA PÅ BACKAMO

Text & bild: Johan Johansson

Här tittar vi på en BSA som inte är som andra. Det är ett svenskt bygge från 1960-talet.

JANTU BSA 353cc byggd 1964 av en BSA C15 från 1962.

Maskinen var från början en BSA C15 årsmodell 1962. Den hade gått som tävlingsmaskin lite grand och hade körts av Lennart Ljungberg som hade maskinen från Halmstad Gustav. När Jan köpte maskinen därifrån var den brandskadad efter att det hade brunnit på Halmstad Gustavs verkstad. Den hade en annan ram och trimmat 250 cc så gott det gick med bland annat annan kam.

Jan renoverade maskinen och skaffade en originalram, lackade om den och tävlade med den under 1962 och 1963 i 250 cc klassen i motocross, han var med i Falkenbergs Motorklubb som hade bana bakom Askome kyrka.

Jan hade insett att en BSA Unit Construction var en lätt och fin maskin men den var 250 cc i original och var inte särskilt konkurrenskraftig mot tvåtaktarna som började bli vanlig i de mindre klasserna. Han var på VM i Hyllinge på våren och såg då Jeff Smith vinna över Storken och fick inspiration. Jan ville köra i de större klasserna och med inspiration från BSA:s fabriksmaskiner som var större men inte kunde köpas så varför inte fixa detta själv?

Jan och hans far Ture, där av namnet JANTU, hjälptes åt med att bygga om motorn. Man gjorde ett annat balansparti med 10 mm längre slaglängd än 250:n. Cylindern göts på smedjan i Spannarp utanför Varberg. Det blev en rejäl klump som man sedan svarvade flänsar på och

Närbilder på motorn från båda sidorna.

fodrade. Kolvdiametern är också 10 mm större än originalet på 250 cc så när allt var klart så kom man upp i 353 cc. Detta innebar att man kunde tävla med maskinen i 500-klassen. Toppen är original men med större förgasare.

Maskinen blev snabb och lyckad. Jan vann inbjudningsloppet i Falkenberg på Askome-banan 1964 för 500 cc Juniorer. Han slogs ofta av bättre förare men med hjälp av den snabba och lätta maskiner kom Jan ofta tvåa med sin 353 cc i 500-klassen! Fyrtaktarna gällde fortfarande i den stora klassen vid mitten av 1960 talet. När en kompis 1966 hade köpt en ny BSA Victor B44 Victor Grand Prix kunde Jan jämföra sin 353 cc och den var lika startsnabb som Victor.

Jan körde i 500-klassen med sin JANTU BSA under 1964, 65 och 66. Sen såldes den tillbaka till Halmstad Gustav då Jan började köra racerbil i formel 3. Vad Jan vet så gick maskinen vidare till Tranås, Borlänge och hamnade sedan till slut på Gotland. Många år senare så började Jan leta efter sin gamla maskin igen och det var på Gotland han fann den. Han kunde köpa tillbaka den för att göra i ordning den igen till det skick vi ser den idag.

En fin del av den svenska BSA-historien!

Jan Persson på Backamo i oktober 2021.

JANTU BSA 353cc byggd 1964.

PLUS ELLER MINUS-JORD?

Text & bild: Johan Johansson

Ibland får man frågan om det skall vara plus eller minusjord på en gammal BSA. Svaret är, det beror på…

Detta handlar om frågan vilken av batteriets poler som skall anslutas mot 'jord' eller i chassiet rättare sagt. Man har två möjligheter, pluspolen eller minuspolen.

Om man har "OCD" (Original Compulsive Disorder) och tvunget vill ha saker original som det var från fabriken så kan det vara bra att veta att alla BSA hade minusjord från tidernas begynnelse fram till ca 1951. Då ändrade man på alla BSA till plusjord.

Skälet var att forskning hade kommit fram till att materialvandring (även rost) under vissa förutsättningar var mindre med plusjord. Något som övriga värden struntat i utan större problem. Men i England var detta viktigt vid den tiden och så blev det. När detta gjordes hade alla BSA fortfarande likströmsgenerator (Dynamo på engelska). Man fortsatte med detta även när växelströmsgeneratorn (Alternator) började användas och så var det fram till 1973 till den sista BSA:n tillverkades. Så, 1951 eller tidigare minusjord. Alla nyare – plusjord.

Är detta viktigt? – Egentligen inte. Det finns nämligen ingen skillnad på någonting förutom vilken av batteriets kablel som är ansluten till jord (chassiet) när det gäller likströmsgeneratorsystem (Dynamo). Om man går lite djupare i detta så innebär ett byte mellan minus och plusjord att man behöver skifta sida på kablarna på amperemätaren för att den skall visa Laddning (Charge alt +) eller urladdning (Discharge alt -) på rätt sätt.

Dock finns det en sak som måste göras för att det skall fungera. Polarisering av generatorn. Man låter en ström gå en kort stund (några sekunder) genom generatorn för att den skall fungera i ett system för plus eller minusjord.

Om man har ett originalsystem med ett original Lucas laddningsrelä så kan detta enkelt göras genom att starta maskinen, trycka ned (sluta) tungan på Cut-out:en på reläet några sekunder på maskinen så har man polariserat generatorn. (Modern Motorcycle Mechanics, J.B Nicholson).

Följer man Lucas instruktion och har generatorn lös så kan man göra detta genom att ansluta en kabel till F på generatorn från batteriet och den andra batteripolen till jord på generatorn. För minusjord, Minus till jord och Plus till F några sekunder. För plusjord, Plus till jord och Minus till F några sekunder.

Polariseringen kan i vissa fall också göras för att få igång laddningen om generatorns magnetisering är svag. Dock förutsätter detta att generatorn är korrekt fungerande i övrigt.

En enkel kontroll som kan göras är att köra generatorn som elmotor. Sätt en grov kabel mellan D och F på generatorn koppla till ett batteri med jordning till generatorn så som det skall vara på din maskin. T.ex. om du skall har plusjord så skall Plus från batteriet gå till jord, och Minus kopplas på till D och F. Då skall generatorn gå som en elmotor i den riktning som den snurrar monterad på din maskin. Har du rätt generator som är original för din maskin så finns det en pil på huset som visar i vilken riktning den snurrar. Har man bytt kan någon gång så kanske den skall gå motsatt håll mot pilen för att det skall stämma. (Kopplingen till kolen och lindningen bestämmer vilket håll den snurrar. D och F är alltid detsamma. F = Fältlindningen och D = det isolerade kolet.)
Om det fungerar så är generatorn i någorlunda skick. Men den kan fortfarande ha fel som uppstår först efter körning. Är man osäker så är bara kontroll av kunnig generatorlindare enda vägen att gå.

Talar vi om växelströmssystem (Alternator) så är det inte helt sant. För att gå från plusjord till

minusjord så behöver man byta ut flera delar för att det skall fungera. Då talar vi först och främst om Likriktaren som skall vara gjord för plus eller minusjord, samt på de senare modellerna även Zenerdioden. Jag känner inte till några Lucas Zenerdioder av den typen som vi har på våra BSA som är gjorda för annat än plusjord. Men eftersom framför allt zenerdioder är mer och mer svåra att få tag i så kanske detta inte är ett problem om man moderniserar elsystemet på samma gång då man kan köpa moderna små boxar som både likriktar och styr strömmen som kan fås i utförande för plus eller minusjord.

När man ändå talar om laddningssystemet, 6 eller 12 volt? Om man inte är ute efter strikt original så är en uppdatering av spänningen i elsystemet från 6 till 12 värt att fundera på. Det var inte förrän 1966/1967 som BSA-modellerna fick 12-volt på alla modeller. 6 volt idag är en utmaning om man tänker på användbarheten. Det är inte alls självklart att man får tag i lampor till dessa äldre maskiner. Då kan en uppdatering till 12 volt underlätta det hela. Det påverkar inte frågan om polarisering för likströmssgeneratorn som diskuterats ovan. Men det kan göra din BSA lättare att använda i nutiden.

Lucas Dynamo Repolarization – Instruktion som följde med ny generator.

DYNAMO RE-POLARIZATION

This dynamo is suitable for immediate use on **positive earth** systems. If the negative terminal of the battery is earthed on the machine for which this dynamo is intended, it will be necessary to re-polarize the dynamo before use to make it suitable for **negative earth.**

To do this, fit the dynamo to the motor cycle but do not at this stage connect the cables to the D and F terminals. Temporarily connect a length of wire to the battery positive terminal and hold the other end of this wire in contact with dynamo terminal F for a few seconds only. This serves to re-polarize the dynamo; the temporary connection can now be removed and the original cables connected to terminals D and F.

JOSEPH LUCAS LTD.,
BIRMINGHAM, ENGLAND

Instruction Leaflet No. 943B
L/556/U LF/656/U Printed in England

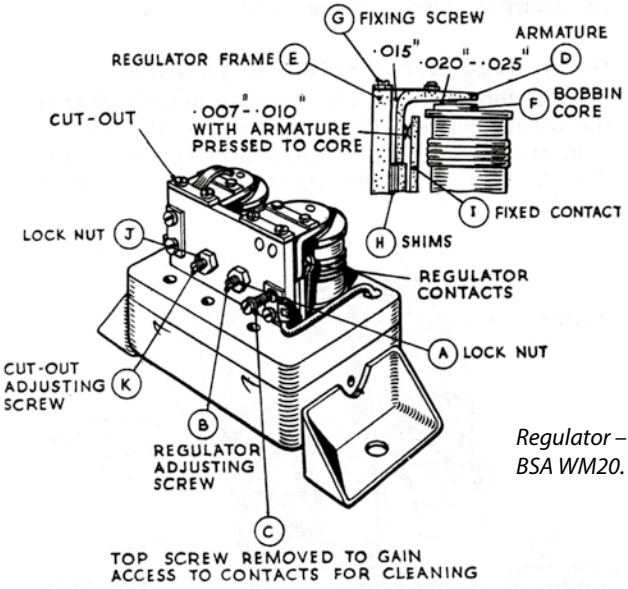

Regulator – Lucas laddningsrelä typ MCR1, BSA WM20.

Fig. 69. Regulator adjustment and setting.

B-modeller elsystem med Minusjord, fram till 1951-års modeller.

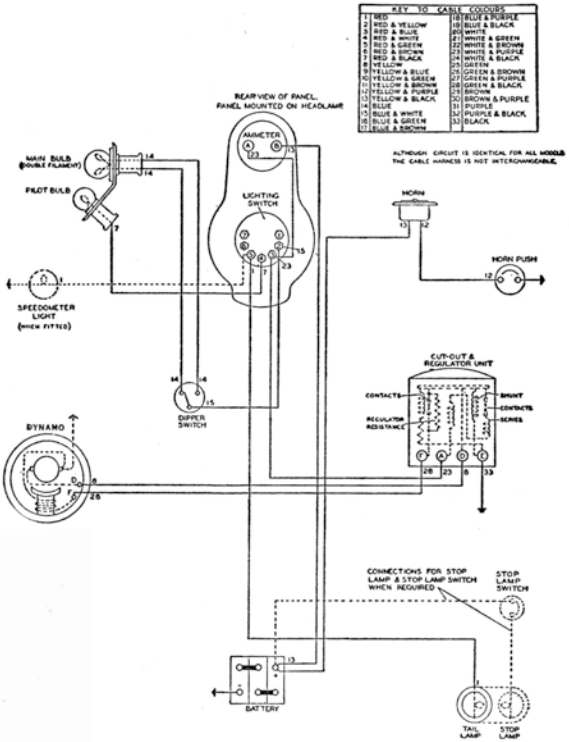

B-modeller elsystem med Plusjord, från (ca) 1952-års modeller.

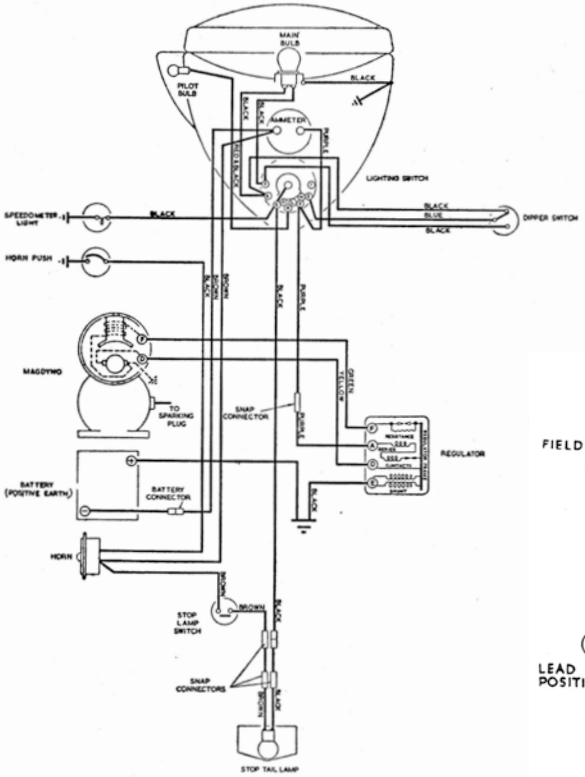

Fig. 22. 'B' Model wiring diagram (negative earth — early models)

Fig. 23. 'B' Model wiring diagram (positive earth with underslung pilot lamp)

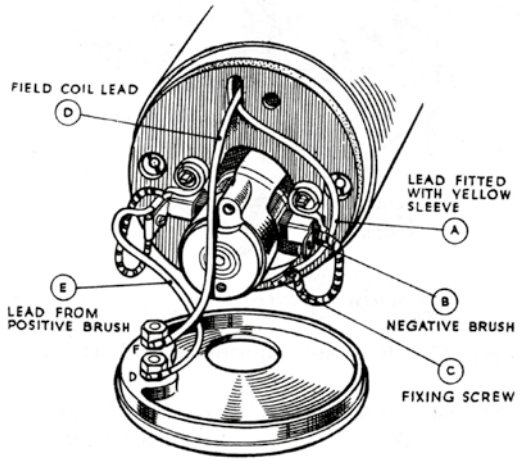

Fig. 67. Internal connections of dynamo.

Dynamo - kopplingar i änden. Här från en 30 watts Lucas E3HM, MagDyno BSA WM20.